

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2400

Vragen van het lid **Van den Besselaar** (PVV) aan de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat fraude kon doorgaan door zwijgplicht* (ingezonden 31 maart 2011).

Antwoord van staatssecretaris **De Krom** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 2 mei 2011).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht Fraude kon doorgaan door zwijgplicht?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Deelt u de mening dat het een uiterst kwalijke zaak is dat er voor vele miljoenen is gefraudeerd met belastinggelden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u de mening dat het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV), als overheidsinstelling, bij het allereerste signaal had moeten ingrijpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Fraude moet hard aangepakt worden. Bij de eerste vermoedens van fraude is het UWV gestart met het onderzoeken van een aantal dossiers. Daarbij is ook een aantal uitkeringsgerechtigden ter observatie opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Deze onderzoeken hebben de vermoedens van het UWV bevestigd dat er sprake was van simulatie van klachten. Op grond daarvan zijn uitkeringen stopgezet.

Vraag 3

Deelt u de mening dat met name in de Turkse gemeenschap in de afgelopen tijd omvangrijke fraudezaken aan het licht zijn gekomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid deze gemeenschap nauwlettend in de gaten te

¹ http://www.telegraaf.nl/binnenland/9372138/_Zwijgplicht_dekt_fraude_.html

houden daar waar het gaat om sociale voorzieningen teneinde fraude en misbruik te voorkomen?

Antwoord 3

Met deze zaak is inderdaad een omvangrijke fraudezaak aan het licht gekomen. De andere zaken waar vermoedelijk aan wordt gerefereerd betreffen vormen van vermogensfraude. Tijdens het Algemeen Overleg van 10 februari jl. over de beperking van export van uitkeringen heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, op vragen van de heer Van den Besselaar over vermogensfraude in Turkije, aangegeven dat in Turkije reeds veel controle op vermogen plaats vindt. Voorts is in dit Algemeen Overleg aangegeven dat verdragen met landen waar de belangen het grootst zijn, met voorrang worden opgepakt.

Vraag 4, 5

Deelt u de mening dat de zwijgplicht van het UWV bij vermoedens van fraude moet wijken, waardoor het UWV in de toekomst in een vroeg stadium kan ingrijpen? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat een beroep op de zwijgplicht moet komen te vervallen in geval van frauderende psychiaters en hun klanten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4, 5

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft op 25 maart jl. een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de bestuurlijke rapportage van het Openbaar Ministerie naar aanleiding van dit fraude-onderzoek. Hierin geeft hij aan dat het Expertisecentrum medische zaken van het Openbaar Ministerie nader in kaart brengt in hoeverre strafrechtelijke onderzoeken worden bemoeilijkt door het medisch beroepsgeheim. Ik zie samen met mijn ambtsgenoot van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de uitkomsten van dit onderzoek met veel belangstelling tegemoet. Op basis daarvan zullen wij samen met de Minister van Veiligheid en Justitie bezien welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Vraag 6

Deelt u de mening dat uitkeringsfraude keihard moet worden aangepakt, dat bij fraude en ten onrechte uitgekeerde uitkeringen het bedrag inclusief boete en rente altijd moet worden teruggevorderd en het recht op een uitkering waarmee is gefraudeerd voor het leven moet komen te vervallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

In de brief van 10 maart 2011 over misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies is de beleidslijn van het kabinet aangegeven met betrekking tot de aanpak van fraude. Het kabinet heeft daarbij aangegeven dat bij uitkeringsfraude de teveel betaalde uitkeringen geheel teruggevorderd gaan worden en dat er daarnaast een sanctie wordt opgelegd ter hoogte van het fraudebedrag. Daarbij brengen uitvoeringsorganen ook wettelijke rente in rekening en komen alle kosten van invordering bij dwangbevel ten laste van degene tegen wie het is uitgevaardigd. Bij een tweede overtreding wacht gedurende vijf jaar uitsluiting van het recht op uitkering. Gezien het vangnetkarakter van de bijstand, geldt hier een ander regime. Bij de vormgeving van het sanctieregime is rekening gehouden met de eisen van proportionaliteit.

Vraag 7

Deelt u de mening dat fraude en bedrog grote bedreigingen vormen voor het draagvlak van de verzorgingsstaat en dat derhalve de interventieteams meer landelijke controles moet uitvoeren dan nu het geval is? zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Zoals ik in antwoord op Kamervragen van de heer De Jong en de heer Van den Besselaar, op 9 maart jl. heb bericht ben ik uiteraard met u van mening dat fraude en bedrog het draagvlak van onze verzorgingsstaat aantasten en daarom hard moeten worden bestreden. Burgers en bedrijven die zich niet aan de regels houden, moeten worden aangepakt en het onrechtmatig genoten voordeel moet worden ontnomen.

Het kabinet voert een actief handhavingsbeleid om het plegen van fraude op de terreinen van de arbeidsmarkt en sociale zekerheid te ontmoedigen en overtredingen die toch worden gepleegd, te bestraffen. De maatregelen op het terrein van handhaving die het Kabinet neemt, zijn opgenomen in het Handhavingsprogramma 2011–2014, dat ik op 21 december jl. aan uw Kamer heb aangeboden (Kamerstuk 17 050, nr. 402). Daarnaast heb ik in de brief van 10 maart jl. uiteen gezet hoe ik het fraudebeleid wil aanscherpen. De interventieteams zijn al sinds 2003 een belangrijk instrument in het detecteren van mogelijke fraude op de terreinen van de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid en de belastingen. De teams controleren zowel ondernemers als burgers die een uitkering genieten. De jarenlange ervaring leert dat de teams steeds beter in staat zijn om op basis van risicoanalyse in die branches en wijken te controleren op fraude en aanverwante misstanden waar de problemen het grootst zijn. In de periode 2011–2014 zullen de teams nog gericht worden ingezet.

Vraag 8

Wat gaat u eraan doen om dit soort grootschalige fraudes, ter bescherming en behoud van de sociale voorzieningen voor de mensen die het echt nodig hebben, in de toekomst te voorkomen?

Antwoord 8

Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op de vragen 4 en 5 brengt het medisch expertisecentrum van het Openbaar Ministerie momenteel nader in kaart in hoeverre strafrechtelijke onderzoeken worden bemoeilijkt door het medisch beroepsgeheim. Op basis daarvan zullen wij bezien welke vervolgstappen noodzakelijk zijn met betrekking tot het medisch beroepsgeheim. Daarnaast zijn mijn ambtgenoot van VWS en ik in overleg met uitvoerende organisaties om te bezien op welke wijze in de uitvoeringsprocessen, conform de aanbevelingen uit de bestuurlijke rapportage van het Openbaar Ministerie, verbeteringen kunnen worden aangebracht.